

Zadeva C-498/20**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

29. september 2020

Predložitveno sodišče:

Rechtbank Midden-Nederland (Nizozemska)

Datum predložitvene odločbe:

2. september 2020

Tožeča stranka:ZK kot naslednik JM, stečajni upravitelj v stečajnem postopku
BMA Nederland BV**Tožena stranka:**

BMA Braunschweigische Maschinenbauanstalt AG

Vlagateljica intervencijske tožbe:

Stichting Belangbehartiging Crediteuren BMA Nederland

Predmet postopka v glavni stvari

Stečajni upravitelj predlaga, naj se ugotovi, da je družba BMA Braunschweigische Maschinenbauanstalt AG (v nadaljevanju: BMA AG) kršila dolžnost skrbnega ravnanja do vseh upnikov njene družbe vnukinje, namreč družbe v stečaju BMA Nederland B.V. (v nadaljevanju: BMA NL), da je s tem ravnala protipravno in da je odgovorna za škodo, ki so jo utrpeli vsi upniki. Poleg tega predlaga, naj se razsodi, da je družba BMA AG dolžna v stečajno maso družbe BMA NL v korist vseh upnikov vplačati odškodnino v vrednosti neizterljivega dela terjatev vseh upnikov do družbe BMA NL.

Stichting Belangbehartiging Crediteuren BMA Nederland (ustanova za zastopanje interesov upnikov družbe BMA Nederland, v nadaljevanju: Stichting) predlaga, naj se ugotovi, da je družba BMA AG ravnala protipravno i) do vseh upnikov v

stečajnem postopku družbe BMA NL ii) ali do upnikov, ki so se zanesli na to, da bo družba BMA NL izpolnila obveznosti, ki jih je prevzela do njih, ker bo družba BMA AG za to družbi BMA NL zagotovila primerno financiranje, iii) ali do upnikov, ki bi lahko sprejeli ukrepe, s katerimi bi preprečili, da bi njihova terjatev do družbe BMS ostala nepoplačana, če bi bili pred koncem nadaljnjega financiranja s strani družbe BMA AG o tem seznanjeni. Dalje Stichting predlaga, naj se družbi BMA AG kot tretji osebi naloži, da vsakemu upniku družbe BMA NL na njegov prvi poziv naloži plačilo celotnega dolga (vključno z obrestmi) družbe BMA NL.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

a. Ali je treba pojem „kraj, kjer je prišlo ali lahko pride do škodnega dogodka“ iz člena 7, točka 2, Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (prenovitev) (UL 2012, L 351, str. 1, v nadaljevanju: Uredba Bruselj Ia) razlagati tako, da je „kraj dogodka, ki je povzročil škodo“ (*Handlungsort*) kraj sedeža družbe, ki ni poplačala terjatev svojih upnikov, če je ta neizterljivost posledica kršitve dolžnosti skrbnega ravnanja s strani družbe babice te družbe v odnosu do teh upnikov?

b. Ali je treba pojem „kraj, kjer je prišlo ali lahko pride do škodnega dogodka“ iz člena 7, točka 2, Uredbe Bruselj Ia razlagati tako, da je „kraj nastanka škode“ (*Erfolgsort*) kraj sedeža družbe, ki ni poplačala terjatev svojih upnikov, če je neizterljivost posledica kršitve dolžnosti skrbnega ravnanja s strani družbe babice te družbe v odnosu do teh upnikov?

c. Ali se za utemeljitev pristojnosti sodišča po kraju sedeža družbe, ki ni zagotovila poplačila, zahtevajo dodatne okoliščine, in če je tako, katere so te okoliščine?

d. Ali okoliščina, da je nizozemski stečajni upravitelj družbe, ki ni poplačala terjatev svojih upnikov, v okviru svoje zakonske naloge unovčenja premoženja v korist (vendar ne v imenu) vseh upnikov vložil tožbo za povračilo škode zaradi škodnega dejanja, vpliva na določitev pristojnega sodišča na podlagi člena 7, točka 2, Uredbe Bruselj Ia? Posledica take tožbe je, da ni treba preučiti individualnega položaja posameznih upnikov, in da tretja oseba, od katere se uveljavlja plačilo, proti stečajnemu upravitelju ne more uveljaviti vseh sredstev

obrambe, ki bi jih morda imela na razpolago proti nekaterim posameznim upnikom.

e. Ali okoliščina, da ima del upnikov, v korist katerih je stečajni upravitelj vložil tožbo, stalno prebivališče zunaj ozemlja Evropske unije, vpliva na določitev pristojnega sodišča na podlagi člena 7, točka 2, Uredbe Bruselj Ia?

Drugo vprašanje

Ali je odgovor na prvo vprašanje drugačen, če gre za tožbo, ki jo vložijo ustanova, katere cilj je zastopati kolektivne interese upnikov, ki so utrpeli škodo, kot je opredeljena v prvem vprašanju? Taka kolektivna tožba pomeni, da v postopku ni ugotovljeno, a) kje je stalno prebivališče zgoraj navedenih upnikov, b) katere so posebne okoliščine nastanka terjatev posameznih upnikov do družbe ter c) ali v razmerju do posameznih upnikov obstaja dolžnost skrbnega ravnanja, kot je navedeno zgoraj, in ali je bila prekršena.

Tretje vprašanje

Ali je treba člen 8, točka 2, Uredbe Bruselj Ia razlagati tako, da če sodišče, pred katerim teče prvotni postopek, razveljavi svojo odločitev, da je v zadevi te tožbe pristojno, s tem avtomatično odpade tudi njegova pristojnost glede zahtevkov, ki jih je vložila vlagateljica intervencijske tožbe?

Četrto vprašanje

a) Ali je treba člen 4(1) Uredbe (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (UL 2007, L 199, str. 40, v nadaljevanju: Uredba Rim II) razlagati tako, da je „kraj, v katerem je škoda nastala“, kraj sedeža družbe, ki ne more poravnati škode, ki so jo upniki družbe utrpeli zaradi zgoraj navedene kršitve dolžnosti skrbnega ravnanja?

b) Ali na določitev tega kraja vpliva okoliščina, da sta tožbi vložila stečajni upravitelj na podlagi zakonske naloge unovčenja premoženja in kolektivni zastopnik interesov v korist (vendar ne v imenu) vseh upnikov?

c) Ali na določitev tega kraja vpliva okoliščina, da ima del upnikov stalno prebivališče zunaj ozemlja Evropske unije?

d) Ali okoliščina, da so med nizozemsko družbo v stečaju in njeno družbo babico obstajali sporazumi o financiranju, v katerih je bila dogovorjena pristojnost nemškega sodišča in uporaba nemškega prava, pomeni okoliščino, zaradi katere je navedeno škodno dejanje družbe BMA AG na podlagi člena 4(3) Uredbe Rim II očitno v tesnejši zvezi z drugo državo kot Nizozemsko?

Navedene določbe prava Unije

Uredba Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191, v nadaljevanju: Uredba o insolventnosti): člen 3

Uredba (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II) (UL 2007, L 199, str. 40, v nadaljevanju: Uredba Rim II): člen 4

Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1, in popravek v UL 2014, L 325, str. 30, v nadaljevanju: Uredba Bruselj Ia): člen 7, točka 2; člen 8, točki 1 in 2

Sodbe z dne 18. julija 2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490 (v nadaljevanju: sodba ÖFAB); z dne 21. maja 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335 (v nadaljevanju: sodba CDC), in z dne 6. februarja 2019, NK, C-535/17, EU:C:2019:96 (v nadaljevanju: sodba NK)

Navedene določbe nacionalnega prava

Burgerlijk Wetboek (civilni zakonik, v nadaljevanju: BW)

BW v členu 3:305a(1) določa:

„1. Ustanova ali združenje s polno pravno sposobnostjo lahko vloži tožbo za varstvo podobnih interesov drugih oseb, če te interese zastopa na podlagi svojega statuta.“

Pristojnost stečajnega upravitelja za vložitev tako imenovane tožbe Peeters/Gatzen

Hoge Raad (vrhovno sodišče, Nizozemska) je v sodbi z dne 14. januarja 1983, Peeters/Gatzen, NL:HR:1983:AG4521, prvič razsodilo, da lahko stečajni upravitelj vloži odškodninsko tožbo zaradi škodnega dejanja proti tretji osebi, ki je sodelovala pri oškodovanju upnikov stečajnega dolžnika, čeprav stečajni dolžnik sam ne bi bil upravičen do take tožbe. Kadar stečajni upravitelj vloži tako tožbo Peeters/Gatzen, zastopa interese vseh upnikov. Tožbo vloži v njihovo korist in izkupiček od tožbe spada v stečajno maso.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Nizozemska družba BMA NL je bila specializirana za proizvodnjo in prodajo strojev za živilsko industrijo. Edini družbenik te družbe je bila BMA Groep B.V. (v nadaljevanju: skupina BMA), ki pa je bila sama v 100-odstotni lasti nemške družbe BMA AG. Skupina BMA je bila pooblaščenca za imenovanje in razrešitev

direktorjev družbe BMA NL. V določenih obdobjih so bili delavci družbe BMA AG imenovani kot direktorji družbe BMA NL. Uprava družbe BMA NL je bila dolžna pomembne odločitve in ravnanja predložiti v odobritev skupini BMA, ki je nato zaprosila za odobritev družbo BMA AG.

- 2 V obdobju od 2004 do 2011 je družba BMA AG družbi BMA NL odobrila posojila v skupnem znesku 38 milijonov EUR. Financiranje je potekalo prek bančnega računa, ki ga je imela družba BMA NL pri banki Deutsche Bank Nederland B.V. Poleg tega je družba BMA AG tudi jamčila za dolgove družbe BMA NL in jo dokapitalizirala.
- 3 Ko je družba BMA AG v začetku leta 2012 ustavila finančno podporo, je družba BMA NL vložila predlog za svoj stečaj. Ta stečaj je bil razglašen 3. aprila 2012. Aktive v stečajni masi ni dovolj za (popolno) poplačilo vseh upnikov. 71 % zneska začasno priznanih nezavarovanih terjatev pripada nemškimi upnikom, zlasti sami družbi BMA AG in drugim družbam s sedežem v Nemčiji, ki so del koncerna BMA AG. Ostali nepoplačani upniki imajo sedež v različnih državah: Nizozemski, drugih državah članicah Evropske unije in državah zunaj Evropske unije.
- 4 Zato je stečajni upravitelj pri predložitvenem sodišču vložil tožbo Peeters/Gatzen proti družbi BMA AG v korist vseh upnikov. Predložitveno sodišče se je v sodbi z dne 23. maja 2018 na podlagi člena 3 Uredbe o insolventnosti izreklo za pristojno za odločanje o tej tožbi.
- 5 Dne 21. junija 2016 je bila ustanovljena Stichting, katere cilj je zastopanje interesov upnikov družbe BMA NL, ki so utrpeli škodo zaradi ravnanja družbe BMA AG. Sklenila je pogodbe o pristopu z več kot 50 upniki, katerih skupne terjatve predstavljajo približno 40 % vseh priznanih nezavarovanih terjatev upnikov, ki niso povezani z družbo BMA AG.
- 6 Stichting je 15. avgusta 2018 pri predložitvenem sodišču vložila predlog za intervencijo v postopku med stečajnim upraviteljem in družbo BMA AG. Rechtbank (sodišče) je temu predlogu ugodilo s sodbo z dne 30. januarja 2019. V tej sodbi se je rechtbank (sodišče) na podlagi člena 8, točka 2, Uredbe Bruselj Ia izreklo za pristojno za obravnavanje intervencijske tožbe. Na podlagi te določbe je mogoče pri intervencijski tožbi toženo stranko pozvati na sodišče, pred katerim teče prvotni postopek.
- 7 Družba BMA AG je predložitvenemu sodišču predlagala, naj glede na sodbo NK, izdano 6. februarja 2019, ponovno preuči sodbi z dne 23. maja 2018 in 30. januarja 2019. V sodbi NK je Sodišče ugotovilo, da tožba Peeters/Gatzen, ki jo vložil stečajni upravitelj, ne spada na področje uporabe Uredbe o insolventnosti, ampak na področje uporabe (predhodnice) Uredbe Bruselj Ia. Predložitveno sodišče meni, da njegova odločitev z dne 23. maja 2018 zaradi teh razlogov resnično ne more obstati, sprašuje pa se, ali se mora izreči za nepristojno ali pa je mogoče v Uredbi Bruselj Ia najti alternativno podlago za njegovo pristojnost.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

Splošno

- 8 Tako stečajni upravitelj kot Stichting menita, da je družba BMA AG ravnala protipravno do vseh – ali dela – upnikov družbe BMA NL. V zvezi s tem stečajni upravitelj ugotavlja, da je družba BMA AG ohranjala visoko rizično finančno konstrukcijo, ki je privedla do podkapitaliziranosti družbe BMA NL in znižanja lastnega kapitala te družbe. Družba BMA AG naj bi pri upnikih vzbujala lažni vtis, da je njena družba vnukinja BMA NL kreditno sposobna, zaradi česar se je lahko še naprej zadolževala.
- 9 Po letih neomejene likvidnostne pomoči naj bi družba BMA AG naenkrat prenehala financirati družbo BMA NL, neizogibna posledica tega pa je bil stečaj družbe BMA NL. Ne pri začetku ne pri nadaljevanju in ne pri koncu finančne konstrukcije naj družba BMA AG ne bi upoštevala interesov vseh upnikov družbe BMA NL. Zato naj bi prekršila dolžnost skrbnega ravnanja, ki jo je imela do upnikov, ker je bila tesno povezana z družbo BMA NL in je imela potencialni odločilni vpliv. Imela naj bi namreč natančen vpogled v in nadzor nad (finančnim) vodenjem in poslovanjem družbe BMA NL.
- 10 Tudi Stichting opozarja, da so se upniki zanašali na to, da bo družba BMA NL izpolnila svoje obveznosti do njih, ker bo družba BMA AG za to (še naprej) zagotavljala zadostno financiranje. Zaradi nenadne ustavitve financiranja družbe BMA NL s strani njene družbe babice naj upniki ne bi mogli sprejeti ukrepov za preprečitev, da njihove terjatve do te nizozemske družbe ostanejo nepopolčane.
- 11 Tožbi Stichting in stečajnega upravitelja imata isto podlago. Vendar mora po mnenju stečajnega upravitelja družba BMA AG plačati odškodnino v višini neporavnanih dolgov družbe BMA NL do upnikov v stečajno maso družbe BMA NL, medtem ko je treba po mnenju Stichting odškodnino plačati neposredno posameznim upnikom. Tožba, ki jo je vložila Stichting, je kolektivna tožba v smislu člena 3:305a BW.
- 12 Poleg tega imata stranki različno mnenje o uporabi 7, točka 2, Uredbe Bruselj Ia. V njem je določeno, da je lahko oseba v zadevi v zvezi z delikti ali kvazidelikti tožena pred sodišči v kraju, kjer je prišlo do škodnega dogodka. Ta kraj obsega tako kraj, kjer je škoda nastala (*Erfolgsort*), kot kraj, ki je s škodo v vzročni zvezi (*Handlungsort*).
- 13 Stečajni upravitelj in družba BMA AG imata prav tako različno mnenje glede nacionalnega prava, ki se uporabi na podlagi člena 4(1) Uredbe Rim II. V njem je določeno, da je pravo, ki se uporablja za nepogodbeno obveznost, nastalo iz škodnega dejanja, načeloma pravo države, v kateri škoda nastane (*Erfolgsort*), ne glede na državo, v kateri se je zgodil dogodek, ki je povzročil škodo (*Handlungsort*), in ne glede na državo ali države, v kateri so nastale posredne posledice.

Trditve stečajnega upravitelja glede pristojnosti nizozemskega sodišča in prava, ki se uporabi

- 14 Stečajni upravitelj trdi, da je nizozemsko sodišče na podlagi člena 7, točka 2, Uredbe Bruselj Ia pristojno za odločanje o njegovih zahtevkih. Sklicuje se na sodbo Sodišča v zadevi ÓFAB in navaja, da je *Handlungsort* na Nizozemskem. Bistvo protipravnega ravnanja družbe BMA AG naj bi bilo namreč v tem, da je vzpostavila in vzdrževala strukturno podkapitaliziranost družbe BMA NL. Do tega ravnanja naj bi prišlo na Nizozemskem, ker je bil statutarni sedež družbe BMA NL na Nizozemskem in je v tej državi opravljala svojo dejavnost ter tudi zato, ker je tam mogoče najti njeno preostalo premoženje.
- 15 Po mnenju stečajnega upravitelja je treba šteti, da je *Erfolgsort* na Nizozemskem tudi zato, ker je prvotna škoda vseh upnikov nastala na Nizozemskem. Ta prvotna škoda naj bi bila namreč enaka zmanjšanju premoženja družbe BMA NL, kar je imelo za posledico, da stečajna masa zagotavlja manj poplačila. Iz tega naj bi izhajala končna škoda posameznih upnikov. Okoliščina, da je *Erfolgsort* na Nizozemskem, po mnenju stečajnega upravitelja ni zgolj razlog, zaradi katerega je treba šteti, da je nizozemsko sodišče pristojno za odločitev o njegovih zahtevkih, ampak to po njegovem mnenju pomeni tudi, da se uporabi nizozemsko pravo.

Trditve družbe BMA AG glede pristojnosti nizozemskega sodišča in prava, ki se uporabi

- 16 Družba BMA AG trdi, da za odločitev o tožbah, ki sta jih vložila stečajni upravitelj in Stichting, ni pristojno nizozemsko, ampak nemško sodišče. Osnovno pravilo, da je pristojno sodišče po stalnem prebivališču tožene stranke, naj bi bilo treba razlagati ozko. Poleg tega naj bi bilo pristojnost za odločanje o tožbi treba določiti glede na posamezno tožbo, in ne glede na zbir tožb, kot je tožba Peeters/Gatzen ali kolektivna tožba.
- 17 Po mnenju družbe BMA AG niti za *Handlungsort* niti za *Erfolgsort* ni mogoče šteti, da je na Nizozemskem. *Handlungsort* naj ne bi ležal na Nizozemskem, ker vsa zatrjevana ravnanja izhajajo iz Nemčije, kjer ima družba BMA AG sedež. Poleg tega naj bi bil največji del dolga družbe BMA NL do njenih upnikov (71 %) v rokah upnikov, ki imajo sedež v Nemčiji. Prav tako naj na Nizozemskem ne bi ležal *Erfolgsort*, ker gre za povsem finančno škodo, ki – če ni drugih okoliščin – je ni mogoče umestiti po kraju, v katerem ima družba BMA NL premoženje.
- 18 Družba BMA AG zastopa stališče, da se uporabi nemško pravo, ker šteje, da je *Erfolgsort* v Nemčiji.

Trditve Stichting glede pristojnosti nizozemskega sodišča

- 19 Stichting ni zavzela stališča o pravu, ki se uporabi. V zvezi s problematiko pristojnosti trdi, da je za odločanje o njenih zahtevkih pristojno nizozemsko sodišče. Tudi če bi se štel, da predložitveno sodišče ni pristojno za obravnavanje

zahtevkov stečajnega upravitelja, naj to še ne bi pomenilo, da ni pristojno za obravnavanje njenih zahtevkov kot intervenientke. Na podlagi nacionalnega procesnega prava naj bi bilo namreč sodišče načeloma vezano na zavezujoče pravnomočne odločbe, kot je odobritev intervencije ustanove na podlagi člena 8, točka 2, Uredbe Bruselj Ia.

- 20 Po mnenju Stichting je mogoče v obravnavani zadevi pristojnost nizozemskega sodišča utemeljiti tudi na členu 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia, ker je uspeh zahtevkov stečajnega upravitelja (s sedežem na Nizozemskem) odvisen od utemeljenosti ali neutemeljenosti zahtevkov, ki jih proti družbi BMA AG uveljavlja Stichting. Zato naj bi obstajala dovolj tesna povezava med obema tožbama.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 21 V postopku v glavni stvari je težko določiti, kje sta *Handlungsort* in *Erfolgsort*. *Erfolgsort* je poleg *Handlungsort* pomemben za ugotovitev, katero sodišče je pristojno za odločanje o tožbi v zvezi s škodnim dejanjem. Poleg tega je *Erfolgsort* načeloma odločilen za pravo, ki se uporabi za škodno dejanje.
- 22 V zvezi s *Handlungsort* se družbi BMA AG očita, da je kršila dolžnost skrbnega ravnanja do vseh upnikov. Ravnanje, ki se dejansko očita družbi BMA AG, je bilo v tem, da je (po mnenju stečajnega upravitelja na tvegan način) začela financirati svojo družbo vnukinjo s sedežem na Nizozemskem in da je to ravnanje nadaljevala, da ga je prekinila in da ni pravočasno obvestila upnikov družbe vnukinje o tej prekinitvi. Če se pri določitvi *Handlungsort* upošteva kraj, kjer so bile sprejete odločitve o začetku, nadaljevanju in koncu načina financiranja, ki ga je izbrala družba BMA AG, je očitno Nemčija tista, ki jo je treba šteti za *Handlungsort*. Gre namreč za odločitve, ki jih je sprejela uprava družbe BMA AG na glavnem sedežu v Nemčiji.
- 23 Nasprotno je Sodišče v sodbi ÖFAB v podobnem primeru – v katerem so upniki družbe utrpeli škodo zaradi tega, ker je delničar tiste družbe dopustil nadaljevanje njene dejavnosti, čeprav je bila podkapitalizirana – razsodilo, da je kraj dogodka, zaradi katerega je nastala škoda, kraj, na katerega se navezujeta opravljanje dejavnosti navedene družbe in z njimi povezan finančni položaj te družbe.
- 24 V zadevi, v kateri je bila izdana sodba ÖFAB, je šlo za zatrjevano nespoštovanje dolžnosti spremljanja, naložene toženima strankama, v zvezi z neko družbo, to dolžnost pa bi bilo treba opraviti na kraju sedeža družbe. V obravnavani zadevi pa je težje določiti kraj dogodka, zaradi katerega je nastala škoda. Gre namreč za različne očitke, na katerih temelji zadeva in od katerih se vsak navezuje na ravnanja v različnih državah članicah. Odvisno od posameznega očitka je mogoče zastopati stališče, da je treba *Handlungsort* umestiti v Nemčijo, na Nizozemsko ali v države, v katerih imajo upniki sedež.

- 25 Predložitveno sodišče meni, da je, tako kot v zadevi, v kateri je bila izdana sodba ÖFAB, podana tesna povezava med tožbo v postopku v glavni stvari in (v tem primeru) nizozemskim sodiščem, ker je škoda v tem, da terjatev upnikov nizozemske družbe ni mogoče poplačati. Nizozemsko sodišče najlažje odloči, katere posledice ima ravnanje nemške družbe babice za nizozemsko družbo, ker so ključne dejavnosti, ki jih je družba BMA NL opravljala za upnike (proizvodnja strojev za živilsko industrijo), potekale na Nizozemskem, in tudi zato, ker so informacije o finančnem položaju te družbe in o terjatvah upnikov na voljo pri stečajnem upravitelju, ki ima sedež na Nizozemskem.
- 26 Posebnost spora o glavni stvari je, da tožb niso vložili posamezni oškodovanci, ampak stečajni upravitelj „v korist“ oškodovancev. Predložitveno sodišče se v zvezi s tem sklicuje na sodbo CDC. V zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, so oškodovanci svoje terjatve odstopili družbi za izterjavo odškodninskih terjatev. Sodišče je razsodilo, da prenos terjatev, ki ga opravi prvotni upnik, ne vpliva na določitev pristojnega sodišča na podlagi (predhodnika) člena 7, točka 2, Uredbe Bruselj Ia, tako da je treba škodni dogodek določiti za vsak odškodninski zahtevek posebej, neodvisno od odstopa ali združitve, katere predmet je.
- 27 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali stroga pravila iz sodbe CDC veljajo tudi za določitev *Handlungsort* v okviru tožbe, ki jo vloži stečajni upravitelj v korist vseh upnikov, pri čemer pa ne gre za odstop ali združitev terjatev, ampak zgolj za zastopanje kolektivnega interesa na podlagi zakonske naloge stečajnega upravitelja, da unovči premoženje. Sprašuje se tudi, ali stroga pravila o kolektivnih tožbah veljajo tudi za tožbo, ki jo je vložila Stichting na podlagi člena 3:305a BW. Tudi v tem primeru gre namreč zgolj za zastopanje kolektivnega interesa in ne za odstop ali združitev terjatev.
- 28 Določitev *Erfolgsort* v obravnavani zadevi je problematična, ker ni jasno, kje je bila nastala prvotna škoda. Vendar se predložitveno sodišče nagiba k stališču, da jo mogoče kraj premoženja (stečajne mase) družbe BMA NL šteti za kraj, kjer so vsi upniki utrpeli prvotno škodo, ker je upnikom škoda nastala šele z ravnanjem družbe BMA AG, ko je bilo zaradi ustavitve financiranja s strani te družbe prizadeto premoženje družbe BMA NL.
- 29 Dalje se predložitveno sodišče sprašuje, ali pravilo, izoblikovano glede uporabe (predhodnika) člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia v sodbi CDC, da je treba povezavo med tožbami, ki jih je vložilo več tožečih strank, presoјati po času vložitve tožb in da poznejša okoliščina v zvezi s tem ne spremeni ničesar, velja tudi za intervencijsko tožbo v smislu člena 8, točka 2, te uredbe. Če je tako, je treba tudi pristojnost sodišča za obravnavo intervencijske tožbe presoјati po času, v katerem je vložena ta tožba.
- 30 Odgovor na to vprašanje je v obravnavani zadevi pomemben, ker se je predložitveno sodišče sprva na podlagi člena 3 Uredbe o insolventnosti napačno izreklo za pristojno za presojo o tožbi, ki jo je vložil stečajni upravitelj. Nikalen odgovor na to vprašanje bi pomenil, da bi ta nepravilna presoja avtomatsko

povzročila, da predložitveno sodišče izgubi pristojnost, ki jo črpa iz člena 8, točka 2, Uredbe Bruselj Ia, za intervencijsko tožbo, ki jo je vložila Stichting, in da mora še vedno presoditi, ali je pristojno na kaki drugi podlagi. Če pa za intervencijsko tožbo v smislu člena 8, točka 2, Uredbe Bruselj Ia velja pravilo iz sodbe CDC, navedeno v prejšnji točki, pa v skladu s to določbo ostaja pristojno za odločitev o tožbi Stichting. Ta tožba je bila namreč vložena po tem, ko se je predložitveno sodišče izreklo za pristojno za odločanje o prvotni tožbi, ki jo je vložil stečajni upravitelj.

- 31 Nazadnje se predložitveno sodišče sprašuje, ali je pri določitvi prava, ki se uporabi, pomembno dejstvo, da je bila škoda vseh upnikov delno povzročena s tem, da družba BMA AG s svojo družbo vnukinjo BMA NL ni več sklepala sporazumov o financiranju, za katere je veljalo nemško pravo. Izvedeti želi, ali gre pri tem za okoliščino v smislu člena 4(3) Uredbe Rim II, iz katere je razvidno, da je škodno dejanje v tesnejši zvezi z drugo državo kot z Nizozemsko.